

STELLINGEN

behorend bij het proefschrift van J.P. Mackenbach:

'Mortality and medical care'

Rotterdam, 23 maart 1988

I

De ontwikkeling van de sterfte in deze eeuw geeft geen aanleiding om aan de effectiviteit van de huidige medische zorg te twijfelen.

II

Een zorgvuldige invulling van de doodsoorzaakverklaring is noodzakelijk voor de diagnostiek, en dus de therapie, van volksgezondheidsproblemen.

III

Het is te betreuren dat de meeste geneeskundige leer- en handboeken slechts de aanbevolen handelwijze beschrijven, zonder een systematische uiteenzetting te geven van (of goede referenties te geven naar) de over die handelwijze beschikbare effectiviteitsgegevens.

IV

Evaluaties van nieuwe medische technologieën in een vroege fase van diffusie (en dus van ontwikkeling) hebben noodzakelijkerwijs een voorlopig karakter. Het is daarom verstandig een flink deel van de onderzoeksinspanning in het kader van 'technology assessment' voor latere fasen te reserveren, c.q. te richten op al gangbare medische technologieën.

V

Rationeler beslissen in de gezondheidszorg kan weliswaar bijdragen aan een doelmatiger besteding van middelen, maar zal vaak ook tot een uitbreiding van diagnostiek en therapie leiden, zodat niet zonder meer een daling van de kosten van de gezondheidszorg te verwachten is.

VI

De evolutie van het regionale spreidingspatroon van de sterfte aan Ischemische hartziekten toont aan dat de verdeling van Nederland in een sociaal-cultureel centrum en een periferie meer gevolgen heeft dan meestal gedacht wordt.

VII

In de politieke strijd voor een rechtvaardiger inkomensverdeling, handhaving van de sociale zekerheid, gelijkere kansen in het onderwijs, etc., wordt onvoldoende gebruik gemaakt van het argument, dat sociale ongelijkheid ook gezondheidsgevolgen heeft.

VIII

Het feit dat in Engeland de sterfteverschillen naar sociaal-economische status tussen 1930 en 1950 kleiner, en sindsdien weer groter werden, is voor een deel te verklaren uit het af- en later weer toenemen van de sociale mobiliteit.

IX

De gezondheidsbevorderende werking van veel vormen van sportbeoefening moet wel onwaarschijnlijk groot zijn om de schade aan de volksgezondheid door sportblessures te compenseren.

X

Terwijl zeventiende-eeuwse artsen zich, getuige de toenmalige Nederlandse schilderkunst, vaak belachelijk maakten door de klachten van een (meestal vrouwelijke) patiënt lichamelijk te duiden, en niet te onderkennen dat psychische problemen de ware oorzaak vormden, overkomt twintigste-eeuwse artsen nogal eens het omgekeerde.

XI

De afbeelding van Alexander Fleming op een gebrandschilderd raam in St. James's Church (Sussex Gardens, Londen) kan worden opgevat als uiting van de secularisering van de heilsboodschap, maar is even goed een teken van de bijna religieuze rol van de geneeskunde in een geseculariseerde samenleving.

XII

In een wereld beheerst door twee supermachten die beide op de culturele erfenis van het oude Europa teren, zou een wat zelfbewuster Europa nog een belangrijke missie kunnen vervullen.

XIII

Dokters leven langer dan hun patiënten, maar hebben er, getuige hun hogere suïcidecijfers, niet meer plezier in.